

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ŞI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăştie“ şi „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci pe an.

APARE: (Schimb)

În fiecare Du

INSERTIUNI:

Socotesc după tarifă, cu preţuri moi
Abonamentele şi inserţiunile se plătesc înainte.

Un mijloc lesnicios de câştig pentru agricultori.

Sunt o mulţime de ramuri ale agriculturii, cărora cultivatorul le dă prea puţină atenţiune şi care totuşi ne pot înmulţi veniturile în mod simţitor, dacă ne-am interesa mai mult de ele. Voim a atrage, de astă dată, atenţiunea asupra rentabilităţii creşterii paserilor de casă. Creşterea găliţelor (paserilor de casă) precum şi culegerea ouălor şi în urmă vânzarea lor este privită de către economii nostri mai mult de o afacere a temeilor din casa lui şi ţine oareşi-cum sub demnitatea sa a se ocupa cu astfel de măruntişuri. Şi totuşi, dacă căutăm bine, mulţi bani încurg în punga săteanului din aceste animale folositoare şi ar putea produce şi mai mult, dacă le-am da o mai bună şi mai înţeleaptă îngrijire. Ca să avem o idee d. e. despre însemnătatea producţiunii ouălor este de ajuns să spunem că: Austro-Ungaria a trimis (a exportat) în anul trecut în ţeri străine nu mai puţin de peste 1764 milioane ouă şi a introdus (a importat) de acolo cam 700 milioane bucăţi. Unde rămâne apoi consumaţiunea ouălor pentru a provedea o populaţiune de peste 42 milioane oameni ce are Austro-Ungaria? Vedem la ce însemnătate ajunge o biată găină, dacă calculăm cu cifre şi aceasta numai cu o părţică din produsele ce ne dă şi unde nu am purtat socoteală de carnea, grăsimea şi penele lor. Tot astfel este şi cu celelalte paseri de casă.

Indeosebi trebuie să insistăm asupra producţiunii ouălor şi a puilor când ei au preţul cel mai ridicat, şi anume: ouă iarna şi pui pentru primăvara. Ştim însă că tocmai în aceste anotimpuri este mai greu a avea ouă proas-

pete şi pui tineri şi graşi. În 30—44 ale revistei noastre am vorbit îndeajuns despre tot ce priveşte prăsierea şi îngrijirea găliţelor şi am dat şi mijlocul de a putea produce şi iarna ouă dela găini. Marea greutate de a creşte şi pui în acest timp geros încă este învinsă prin așa numitele incubatoare sau clocitoare artificiale, care în ziua de astăzi cu foarte puţină cheltuială şi supraveghere îndeplinesc lucrarea a sute de cloşte de găini, ba poate încă şi mai bine. În legătură cu aceste clocitoare sunt apoi cloştele artificiale, unde să adăpostesc şi cresc puii plăpânzi până ce se fac mai mari. Cu ajutorul acestor aparate putem avea în curs de cel mult două luni pui pentru vânzare, pentru care putem lua în oraşe mai mari câte 60—80 cruceri de bucată. Clocitoarele sunt de diferite mărimi şi anume pentru câte 60—200 ouă şi tot astfel şi pentru cloştele artificiale.

Bine înţeles, că pentru o astfel de întreprindere se recer mijloace mai mari ca la creşterea puilor dela câteva găini sau alte paseri. În prima linie trebuie să dispunem de un local curat, luminos şi bine adăpostit contra cloşanilor (guzganilor) şi altor animale răpitoare. Acest local trebuie să se poată şi încălzi la nevoie. Aparatele încă costă mulţişor. O clocitoare pentru 60—200 ouă costă cam 130—200 cor., ear' cloştele artificiale pentru 100—200 pui 130—170 cor. Pentru hrana puilor şi plata îngrijitorului puilor precum şi pentru procurarea ouălor pentru clocit încă trebuie să avem ceva capital la dispoziţie. Toate aceste cheltueli ni-se reîntorc în scurt timp, însă numai cu condiţiunea că scoatem multe rînduri de pui, așa ca să-i putem vinde d. e. în capitala ţerii sau alte oraşe mai mari, unde găsim totdeauna cumpărători.

colo unde unul singur nu se încumete a-şi procura aparatele este recomandabil a se asocia doi sau mai mulţi producători.

Dacă cele-ce am expus vor prinde interes între cetitorii nostri, suntem dispuşi a ne mai ocupa de această temă şi în nrii viitori ai revistei noastre.

Reuniunea femeilor române din comitatul Hunedoarei.

Iată încă una din reuniunile noastre, care lucrează fără sgomot, însă cu atât mai mare stăruinţă, pentru atingerea scopului ei. Ţelul ei principal este menţinerea şi dezvoltarea industriei de casă a femeilor noastre. Astăzi când, în urma expoziţiei noastre dela Sibiu, industria de casă este la ordinea zilei, este bine a cunoaşte şi activitatea acestei reuniuni, care acum ne dă plăcuta ocaşiune a putea vorbi despre străduinţele ce a depus până acum şi acum poate face un pas hotărîtor înainte de a-şi vedea scopul apropiindu-se de dorinţa a înfiinţa un atelier model care să aducă mişcare nouă în preocupăţiunile sale.

După-cum am anunţat, adunarea generală anuală a acestei reuniuni s'a ținut Duminică în 9 l. c. în oraşul Deva şi pentru a ne face o idee clară despre nişuţele acesteia, dăm aci cuvântul cu care presidenta reuniunii dna Elena Hosszu-Longin n. Popp de Baseşti a deschis şedinţa adunării. Iată cum glăsuieşte:

Onorabilă adunare generală!

Când înainte de aceasta cu 16 ani, femeile române din acest comitat au înfiinţat reuniunea lor, au luat rezoluţiunea de-a intra şi ele în şirul acelor temei, cari cu drag muncesc, pentru propăşirea şi înflorirea neamului lor.

Pe timpul, când reuniunea noastră s'a întemeiat, era deja în toată ţeara, în ținuturile locuite de Români, un număr frumos de reuniuni femeieşti, cari toate dezvoltau activitate salutară pe teren cultural şi filantropic.

Căci da, îndată după marile evenimente din anul 1849 s'a şi simţit necesitatea, ca şi

femea română să intre în arena deschisă și să-și ia partea la regenerarea națiunii române.

Și cu admirabile stăruințe acele matroane române și-au împlinit nobila și sfânta lor misiune!

Era extrem de greu atunci a organiza ceva între Români, căci totul era ogor întelenit, nicăiri o brasdă trasă, care să fi indicat direcția, în care trebuia dat înainte.

Aveau însă acele femei antecesoare un mare noroc.

Trimesese D-zeu, pe acele vremuri, popoului românesc niște fii, cari împlineau rol de adevărați apostoli în sinul națiunii lor.

Nume mari, în veci strălucitoare, ilustrează paginile istoriei române de acum o jumătate de veac, când se ivesc la Români primele femei, cari înțelegând rostul timpului, constituiesc cea dintâi reuniune la Brașov.

Acei mari dascăli ai românimeii au fost cari cu graiul și cu condeiul au îndemnat femeile contemporane la tot ce-i nobil și frumos.

Prima piatră pusă fiind la mândrul templu național, a urmat rind pe rind pe urmele lor altele și altele, până nu s'a mai aflat colț de țară, unde femeile române să lucreze în chip binecuvântat, în agrii culturii naționale.

Vedem, ca busolă a tuturor acestor porniri laudabile, pus în primul plan: educațiunea și cultura sexului femeiesc.

Și nici că se putea altfel!

Trebuie pusă baza solidă: *la marea operă de renaștere!*

Când s'a simțit marea necesitate, ca și femeile române din acest comitat să se grupeze în jurul unui steag cultural propriu al lor, o nouă devisă apăruse în societatea românească.

S'a ivit deodată ca prin basme, o mândră vedenie între munții Carpaților din regatul vecin.

A apărut o fermecătoare regină poetă, care de pe tronul ei regal descinse în căsuța modestă a țeranului dela țară.

Și sufletul ei poetic, descopere în îmbrăcăminte țerancei române și în întocmirea casei ei, mii de frumseti, cari până la acel timp nebăgate de nime în seamă au fost.

Și ca prin vrajă, aceasta regină deschide comoara scumpă pentru poporul din munca și hărnicia femeii dela țară.

Și Europa cultă a putut din nou, să admire aceasta regină ideală, care după-ce în timp de războiu își eluptase gloriosul titlu de mama ranișilor, o vede în timp de pace, adunând ficele și femeile din boerimea țării, ci și întocmind cu ele primele ateliere, cu războaie perfecționate și cusături după mustre antice române.

Inspirate de aceasta pildă fenomenală, Românele acestui mare comitat, când se pună temelia Reuniunii lor, hotărât-au: ca în primul plan țerancei române și hărniciei ei să dedice toată dragostea și activitatea lor!

Și că nimerită e ținta ce urmărim, dovedește viul interes, ce obște românească a

manifestat în decurs de 16 ani față de Reuniunea, care a îmbrățoșat prima la noi în țară: chestia industriei de casă.

S'a ivit aceasta Reuniune, din când în când în diversele centre ale acestui comitat întocmind expoziții cu manufacturi țeranești, îndemnând la conservarea și apretierea portului strămoșesc pe care o regină îl poartă cu mândrie.

Și învățând prin membrele ei, cum să confecționeze lucruri, nu numai frumoase, dar și potrivite recerșelor practice, premiind pe cele maiestre și îndemnând fetele și nevestele tinere la păstrarea gingașelor motive moștenite dela mamele și străbunele lor.

Tot în acest timp, a adunat un capital modest, care însă totuși atinge aproape suma de 10.000 cor.

Acest capital ne apropie tot mai mult de scopul primordial al Reuniunii: de înființarea primului atelier de industrie de casă românească.

Viul interes, ce se manifestează chiar în zilele noastre, față de industria țerancei române, impune, ca cu puteri nouă, să stăruim: ca dorința ferbinte a noastră a tuturor cât mai curând fapt împlinit să devină!

Pentruca bunul D-zeu să ajute mai departe, ca la bun sfârșit să ducem opera începută, exprim călduroasele mele urări și vă zic din inimă: bine ați venit!

Adunarea generală o declar de deschisă.

Avis membrilor reuniunii economice din Orăștie.

Pentru plantațiunea de toamnă a altoilor, Reuniunea a fost asigurată cu 1400 bucăți pentru membri ei. Ivindu-se gerul pe neașteptate, ei nu au fost expedați încoace, de teamă să nu degere. Biroul reuniunii aduce acum la cunoștința membrilor, că pe lângă acești 1400 va mai face cerere la on. minister pentru acordarea a încă 1500—2000 altoi, cari să se planteze la primăvară. Dnii membri, cari nu au făcut cerere de altoi încă astă-vară și doresc a planta la primăvara viitoare sunt rugați a adresa cererile lor până în primele zile ale lunii Decembrie cassarului reuniunii: dlui Valer Orbonaș în Orăștie.

Reuniune de meseriași români în Budapesta.

Avem în capitala regatului nostru o mulțime de meseriași și comercianți români, care perzându-se în marea mulțime de alte neamuri conlocuitoare, nu au avut ocaziune a se cunoaște și a cultiva limba și sentimentele lor românești. Câțiva Români de inimă de multă vreme își dau silința a-i întruni într'un singur mănunchiu și truda lor nu a fost zadarnică. Vestim cu bucurie, că o parte din meseriași domiciliați în Budapesta s'au

întrunit în ziua de 9 ale lunii c. într'o adunare de constituire a reuniunii meseriașilor și comercianților din Budapesta.

Cuvântul de deschidere l'a ținut Dimitrie Birăuț, care a arătat scopul întrunirii, accentuând, că ținta este ca meseriași și comercianții români din Budapesta să incheie legături frățești între ei și în special să se sprijinească toți meseriași și comercianții români nou veniți în capitala țării. Propune deci înființarea reuniunii. Propunerea se primește și se alege provisoric imediat următorii d-ni conducători ai reuniunii: President dl Ioan Poruțiu, secretar consular în pensiuie; vicepresident Nicolae Turcu, croitor; secretar Aurel Cristea, tipograf; cassier Dimitrie Birăuț; controlor George Grecescu, tipograf. În comitet d-nii: N. Armeanu, măestru croitor; George Ianos, măsar; Pancratie Ianos, tipograf; Vasile Cotârlă, păpucar; Victor Țeran, comerciant; Martin Lazar, măsar; George Tomescu, lăcătuș.

Efectuându-se alegerea mai vorbesc dnii N. Poruțiu, N. Turcu și I. Birăuț și se însărcinează comitetul, ca în cel mai scurt timp să se îngrijească de întocmirea statutelor și înaintarea lor la minister spre întărire, precum și cu formarea unei liste de subscriere pentru meseriași cari nu au luat parte la ședința de constituire.

La adunare participând mai mulți studenți universitari români, dintre cari d-nii S. Stanca și I. Lăpădatu, care arată în cuvinte însuflețitoare însemnătatea înființării acestei reuniuni. S'au cântat cântece frumoase românești de corul universitarilor, condus de dl Corvel Popescu.

Dorim din suflet isbânda cea mai desăvirșită și prosperare!

Visita Regelui Carol în Bulgaria.

Am amintit în numărul trecut, că Regele Carol al României a vizitat pe principele Ferdinand al Bulgariei și că toate foile scriu cu interes despre această vizită.

Dăm acum, pe scurt, evenimentele mai însemnate, petrecute cu acea ocaziune.

Mercuri dimineața, săptămâna trecută, Regele Carol și Principele Ferdinand au părăsit Rusciucul, ducându-se spre comuna Parodin, la căsuța, în care M. S. Impăratul Alexandru II. la 1877 își avusese cartierul. Scena ciudatei căsuțe a emoționat mult pe M. Sa. La plecare decoră pe primarul și proprietarul casei istorice, Dedo Verban.

De aci au luat-o apoi spre Grivița, falnica redută, luată de curcanii români la 1877, unde au fost primiți de mii de țerani, ear' doctorul Drumeff salută pe M. Sa Regele în limba franceză.

Au vizitat aci capela comemorativă română, ridicată în amintirea soldaților morți în războiul dela 1877—78. La intrarea capelei au fost ridicate frumoase arcuri de triumf. Metropolitul Constantin din Vrața, îmbrăcat în odăjdii, rosti un cuvânt de bunăvenire viteazului de acum 25 ani, după ceace M. S. Regele se coborî în cripta, în care se află depuse osemintele ofițerilor și soldaților morți în războiu, unde plânse foarte mult, depunând o placă comemorativă cu următoarea inscripție: „Carol I. Regele României, vitejilor sei soldați, 1902”. Afară de aceasta au fost puse încă multe alte cunune.

A urmat apoi vizitarea câmpului de luptă. Scena, când M. Sa Regele a arătat celor de față „Valea plângerii”, istorisind despre zilele de glorie de acum 25 de ani, a emoționat pe toți.

După-ce depuseră și aci mai multe coroane, au luat-o spre Pleva. Locuitorii acestui mic orașel, erau toți îngrămădiți pe strade. Femeile și fetele aruncau flori. Lângă casa, unde a locuit Osman Pașa, leul dela Plevna, trăsura regală se oprî.

În acea casă locuște acum dl și dna Vatzov, care a oferit un frumos buchet de flori M. Sale. Chiar și o mică gustare a avut loc aici, în camera locuită odinioară de Osman Pașa, în decursul căreia M. Sa Regele a ridicat următorul toast:

»Sunt profund mișcat de frumoasa primire ce mi-se face în acest oraș. Acum 25 de ani am părăsit Bulgaria ca învingător; astăzi revin pe acest pământ ca cel mai bun și cel mai sincer amic al Bulgariei și al armatei bulgare.

»Sunt fericit aflându-mă aici, unde armata ruso-română a cules laurii victoriei după o luptă eroică ce a ținut încordată atenția lumii, cinci luni. Simt o adevărată mângâiere văzând inimile Bulgarilor unite cu ale Românilor în același avânt de frăție. Mulțumind Alteței Voastre de delicata atenție ce ați avut pentru mine, beau pentru armata bulgară, care, deși tinără, a dat dovezi de bravură! Ural!»

Principele Ferdinand i-a răspuns următoarele:

»Sire, sentimentele ce exprimați în aceste localități sacre, ne pătrund. În acest moment mă gândesc la războiu, la eroii cari au murit pentru principiul creștinătății și desrobirea Bulgariei.

»Ved figura Impăratului Alexandru II. împărtaşind suferințele soldaților și mai ved armata glorioasă comandată de M. V. Ved

Grivița, Opanezul și pe martirii români, cari și-au sacrificat viața pentru binele Bulgariei.

»Azi, poporul bulgar, fericit, este recunoscător. Beau pentru armata română, urându-i să fie vecinic glorioasă. Beau pentru șeful ei și pentru M. S. Regina. Ural!»

Pe urmă au plecat spre gară. Despărțirea a fost foarte călduroasă. La reîntoarcere, la Nicopoli și T.-Măgurele aspectul a fost cu totul feeric. De pe țărm se dedeau artificii, ear' debarcaderul a fost iluminat feeric și plin de lume.

DIN LUME

Pentru catedrala din Sibiu.

Doamna Elisa Stroescu, cunoscuta bine-făcătoare din Basarabia, a donat în amintirea răposatului său soț suma de 60.000 lei pentru construirea catedralei din Sibiu.

Maiestatea Sa bolnav. Din Viena cu data de 18 Nov. se anunță că Maiestatea Sa n'a putut părăsi încă palatul din Schönbrun. Eri noapte a avut atât de chinuitoare dureri reumatice, încât n'a putut dormi; cu toate acestea dimineața la timpul obicnuit s'a sculat din pat și s'a pus la rezolvarea afacerilor de stat. Audiența ear' a fost amânată, dar îndată ce starea Regelui se va îmbunătăți, se va publica termenul audienței.

Din dietă. În ședința din 19 Noemvrie a dietei a luat cuvântul C. Széll, ca să răspundă la atacurile opoziției. A vorbit 3 ore întregi. Intre altele a declarat, că în cestiunea naționalităților urmărește o politică bine chibzuită și conștientă națională maghiară, căci nu este permis ca să se facă pauză în opera de construire a statului național maghiar. Răspunde lui Komjathy, că gimnasiul românesc din Brașov n'are subvenție din România, banii din care se întreține gimnasiul nu s'au depus la metropolia din Sibiu, ci în mâinile guvernului unguresc, și nu pot fi confiscați. Organele ministrului de culte controlează școalele, ca și până acum. N'a încheiat pact cu fișpanii din Bănat. A desființat secția naționalităților și a contopit-o cu secția polițienească din ministerul de interne. Are traducători din limbile străine, traducători din limba slovacă are doi. În contra mișcării »pangermane« a procedat cu extremă

rigoare. În afacerea confirmării lui V. Mangra nu se lasă influențat de nimeni, și chiar de ar încerca cineva aceasta, l'ar respinge cu hotărîre. Va proceda energic și față cu activitatea îngrijitoare a băncilor românești. Întrebat de Molnar, că de ce nu cutează a decide odată în afacerea confirmării lui Mangra, răspunde: »O să vezi, că vom cuteza«.

Știre sensațională Face mare senzație în Budapesta, faptul că „P. Correspondenz”, organ în serviciul lui Széll, publică un articol, în care spune că dacă opoziția va continua să facă greutăți guvernului întinzând discuțiunile, Széll negreșit va disolva dieta și se vor face noua alegeri la — primăvară.

Proiectele militare. Comitetul pentru apărarea țerii a primit proiectul de lege pentru înmulțirea contingentului de recruți. În desbaterea specială a declarat Fejérváry, că revisuirea legii de apărare e imposibila acum.

Situația din Austria e neschimbată. Declarațiunile lui Körber au lămurit în câtva situațiunea, ceea ce s'a observat la oratorii cehi, cari, deși au fost de o urbanitate parlamentară aproape neobicnuită în parlamentul austriac, totuși au declarat, că vor face și mai departe cea mai aspră opoziție, fără de a trece însă peste marginile parlamentarismului. Situația poate să devină critică, căci Körber s'ar putea hotări numai cu greu să-și iee refugiul la §. 14.

Retragerea baronului Aerenthal. În cercuri bine informate se dă ca sigură retragerea din diplomație a baronului Aerenthal, ambasador austro-ungar la Petersburg și unul dintre cei mai iscusiți diplomați austro-ungari. Nainte de a fi mers la Petersburg, baronul Aerenthal fusese reprezentant al Austro-Ungariei la București, unde urmase după Goluchowsky.

Urmaș al seu va fi contele Kuefstein, actual reprezentant al monarhiei la Berna.

Alegerile comunale în România. La alegerile comunale, cortegiul II. a reușit în toate 30 orașele partidul liberal. În București partidul conservator s'a retras din luptă.

GRĂUL (TRITICUM)

(Urmare).

(Reproducerea interzisă).

Prepararea terenului (locului).

În cultura mică vom căuta a folosi întotdeauna semințele cele mai alese, după-cum s'a expus în capitolele respective despre sēmēnța plantelor gricole și sēmēnatul lor. Ca sēmēnță vom folosi totdeauna un grâu, a cărui greutate să ajungă minimul (cel puțin) de 75 klgr. pro hectolitru. Pentru sēmēnță vom prefera grăunțele treerate cu îmblăcii celor treerate cu mașina, deoarece-ce aceste din urmă sunt multe crepate și sparte, care împrejurare se resimte cu deosebire când tratăm sēmēnța cu peatră vĕnĕtă (vitriol de aramă, sulfat de cupru) ca mijloc contra tăciunelui. În crepăturile bobului întră în cazul acesta soluțiunea veninoasă, care omoară germenele (colțul) grăunțelor de grâu și prin urmare nu mai rĕsar.

Tăciunele adecă trebuie să știm, că încă este o plantă și face parte din familia ciupercilor, îl observăm cu deosebire în boabele grăului în forma unui praf negru, care nu este altceva decât semințele, numite spori, a acestei plante. Acești spori fiind lipiți de boabele grăului, ajung cu ele în pământ. Desvoltându-se grăul, încolțește și sporul, și ciuperca se întinde prin lăunțul grăului până în floare. Aci se desvoaltă sporii, luând locul materiei făinoase din bob. Tăciunele grăului se poate distruge omorînd puterea de încolțire a sporilor. Aceasta o facem întrebuițând semințe de cel puțin doi ani, deoarece-ce s'a constatat, că sporii tăciunelui nu mai încolțesc după acest timp. Mai putem distruge puterea de încolțire a sporilor prin așa numitul văruiet a semințelor de grâu cu peatră vĕnĕtă (sulfat de cupru) și anume pentru un hectolitru de semințe luăm 200 grame sulfat de cupru, îl pisăm foarte mĕrunt și-l disolvăm (topim) în apă ferbinte. Sēmēnța o punem într'un vas și turnăm peste ea apă, care trece ca de un lat de mână peste ea; după aceea adăugăm și soluțiunea ce am făcut și mestecăm de repețite-ori, tot bine laolaltă. În apa aceasta lăsăm sēmēnța cel puțin 12 ore; după aceea scurgem apa și sēmēnța o întindem la umbră să se svinte și a doua zi o sēmēnăm. Nu este permis a face soluțiunea prea tare, deoarece-ce ar putea ataca și colțul boabelor de grâu și nu ar mai rĕsări nici ele.

Sēmēnatul trebuie făcut destul de timpuriu, pentru-ca sēmēnța de grâu să aibă vreme de a înfrăți, înainte de a da gerurile de iarnă. Cu toate acestea grăul suferă mai ușor ca sĕcara gerurile, chiar neînfrățit fiind, când dă iarna. De observat este însă, că primăvara grăul începe a da în spic cam tot în același timp, fie el sēmēnat mai de timpuriu sau mai târziu. Este însă lucru natural, că acel grâu, care a ajuns primăvara înfrățit, va da recolte mai bune, ca în cazul contrar. Se recomandă deci sēmēnatul mai timpuriu. Timpul acesta cade între finele lui August și luna Septembrie. Apoi în Octombrie și Noembrie și numai în casuri de tot excepționale în Decembrie.

Cantitatea de sēmēnță întrebuințată pe jugĕr depinde dela calitatea seminței și a pământului, apoi dela climă și timpul sēmēnatului. În general vom folosi 1-30 hctl. pe jugĕr, când sēmēnăm cu mâna prin împrăștiere. Cu mașina de sēmēnat în rînduri vom avea lipsă de circa 0-90 hctl. sēmēnță. Sēmēnța împrăștiată se îngroapă cu grapa sau cu plugul. În cazul din urmă cu plugul cu 2 și 3 brăsdare. Mai adânc ca 8 ctm. sēmēnța nu este iertat a o îngropa, căci altcum nu va mai putea rĕsări.

Întreținerea în cursul vegetațiunii.

În contra influențelor rele ale timpului, grăul cu greu să poate scuti. Gerurile de iarnă îl pot nimici în mare parte, mai cu seamă dacă pământul este ușor (nĕsipos) și uscat. Dacă pământul nu este încă înghețat și este acoperit de un strat gros de zăpadă, plantele pot putrezi. Un timp ploios, când grăul este mai ridicat, îl poate culca. Dacă se ivește vre-o ploaie când grăul este în floare, să împedecă fecundațiunea (legarea bobului) și avem perderi în recoltă. Dacă înaintea formării spicului dă vre-o grindină, recolta este de regulă perdută cu totul. În acest caz nu ne rămâne alta, decât a cosi grăul și, dacă voim, vom sēmēna din nou locul cu vre-o plantă de nutreț cu o scurtă vegetație, cum este de ex. măzărice, trifoiu încarnat, etc.

Tot așa de stricăcioase pot deveni influențele rele ce să produc prin starea pământului. Prin ridicarea și așezarea stratului superior (deasupra) a pământului, în urma gerurilor și a moinelor de iarnă, plantele să scot cu rădăcină din pământ. Tot asemenea se poate întâmpla și prin apă stagnată (stătătoare) în locurile mai joase ale sēmēnăturii. În astfel de cazuri primăvara vom tăvălugi sēmēnătura, prin ceea-ce alipim rădăcinile scoase din pământ și spargem scoarța ce s'ar fi format pe suprafața pământului. Dacă plantele sunt încă mici și scoarța este groasă și tare, putem grăpa pământul.

În cursul verii vom plivi sēmēnătura de buruienile mai mari și cu deosebire de măzărice și de sĕcară. Pentru aceasta din urmă nu este de lipsă a o smulge cu rădăcină cu tot, ci după ivirea spicelor lor le vom tăia cu sĕcerea. Aceasta o putem face cu atât mai ușor, fiindcă sĕcara dă mai curĕnd în spic ca grăul și paele lor sunt mai înalte.

Grăul mai suferă mult și de inimizii din împĕrăția animalelor, cu deosebire de insecte. Cele mai mari stricăciuni le fac la rădăcină și cu deosebire larva (vermele) gândacului numit *Agriotis segetum*, apoi larva gândacului de Maiu, cărăbușul numit în știință *Melolontha Vulgaris*. La paiu larva gândacului *Zabrus Gibbus* și locusta călătoare (*Oedipoda migratoria*). Contra acestor inimizii omul prea puțin poate face. Causa este modul de traiu al acestor insecte, care poartă o viață mai cu seamă ascunsă. Afară de aceasta se ivesc într'un număr colosal răspândindu-se pe suprafețe enorme. Mai departe este natural, că un singur proprietar, dacă ar și încerca a stîrpi insectele vătămătoare de pe locul lui, ele totuși s'ar ivi de pe proprietățile vecine. S'ar putea nimici numai atunci, când toți proprietarii, ale căror pământuri sunt bătuite de insecte vătămătoare, s'ar asocia pentru stîrpirea lor.

(Va urma).

NOUȚĂȚI

⇒ AVIS ⇒

Domniți abonați ai foilor noastre, care nu au achitat încă abonamentul pe a doua jumătate a anului curent, sunt rugați a ne trimite mica sumă de 2 coroane prin chequul alăturat la un număr trecut. Pentru expedierea banilor este de ajuns a scrie deslușit pe cheque numai numele trimițătorului și suma trimisă, predându-l dimpreună cu banii ofiului postal.

I. P. S. Sa arhiepiscopul și metropolitul Dr. Vladimir de Repta a fost primit în audiență de M. Sa Impăratul, Joi în 6 Nov. n., iar Luni în 10 Nov. a depus jurământul de fidelitate ca Arhiepiscop și Metropolit în mâinile M. Sale.

Înalt Preasfinția Sa a sosit în arhiepiscopie Marți în 18 și va fi instalat în biserica catedrală, Duminecă în 23 Nov. n. a. c. Pentru aceste sărbători se fac pregătiri grandioase.

Medic distins. Dl. Dr. George Moga, medic de regiment la regimentul de infanterie 50 din Alba-Iulia, a făcut în Viena examenul de medic de ștab, cu distincție, fiind primul între 26 de medici ce s-au supus examenului acestuia acum în toamnă.

Este o onoare și o bucurie pentru noi a putea înregistra această știre despre un medic militar român.

Il felicităm călduros!

Statute aprobate. Din Zlatna ni-se scriu următoarele: Înaltul ministru reg. ung. cu Nr. 98.943/902 V. a aprobat statutele „Reuniunii femeilor române gr.-cat.” din Zlatna, care reuniune s'a înființat în 3 Iunie 1902. Numita reuniune are de scop înfrumusețarea bisericii gr.-cat. și ajutorarea copiilor minori din loc. Dorim viață lungă tinerei reuniuni!

Foc. Marți dimineața s'a iscat foc în casele lui Ioan Măniuș din Căstău, arzând dimpreună cu șura și alte superedificate. Doi porci grași încă au căzut jertfă focului, care a mai nimic și șura lui Samoil Vasilo.

Oficieri din România în armata austro-ungară. Pentru anul viitor, ministerul român de război a decis de-a trimite 10 oficieri din diferite arme, pentru a urma școlile de oficieri din Austro-Ungaria.

Deraiare de tren. După cum se telegrafează din Cinci-biserici (Pécs) trenul de marfă, care mergea spre stațiunea Áta, a deraiat. Pe când trecea trenul, se afla o vacă pe linia ferată. Unsprezece vagoane încărcate au trecut peste vacă, dar al 12-lea vagon fiind gol, a sărit de pe șine și a tras după sine și celelate 7 vagoane din urmă. Vagoanele derailate au fost total stricate. Oamenii n'au suferit accident.

Noul edificiu al gării din Sibiu. Noul vestibul al gării este terminat. Predarea

pachetelor și scoaterea biletelor de călătorie începând cu ziua de azi, se face în noul vestibul, unde sunt întocmite case de bilete separat pentru fiecare linie ferată. Nouele sale de așteptare sunt elegant confortate și iluminate cu o intensivă lumină electrică. De aci înainte călătorii nu vor fi mai mult expuși nedumeririlor.

Importul fructelor în Germania. În 1901 s'au importat de 62 milioane jum. de lei; în 1900, 60 milioane și în 1899 de 75 milioane de lei fructe. Merele se aduc mai ales din Austro-Ungaria și Italia. Perele din Austro-Ungaria și Belgia. Fructele cu simburii, cum sunt ciressele, din Austro-Ungaria și Italia. Nucile se aduc mai mult din Fracia (pentru 2.734.000 mărci din totalul de 5.789.000 mărci), căci România de abia de 597.000 mărci îi trimite nuci. Fructele uscate, tăiate, vaporisate, sărate, se aduc nu numai din Austro-Ungaria, Franța, ci și din Statele-Unite ale Americii și din... Sârbia. Toate aceste date sunt luate din statistica imperiului german.

Fundațiune curioasă. În zilele acestea a murit în Oradea-mare un avocat cu numele Francisc Bottó. Decedatul a fost în toată viața sa misantrop și pe lângă aceea foarte sărăcit. În sărăcenia și lăcomia sa după bani, dânsul își trăgea chiar și dela gură. Toată viața a trăit numai cu pâine și apă, iar banii îi dădea împrumut cu camătă foarte mare. Încă și acum de curând erau în curgere procese contra lui pentru usură. Când au deschis testamentul, au aflat, că Bottó și-a lăsat toată averea în sumă de 250.000 coroane pentru înființarea unei școli de fiert, care să poarte numele lui. Poate așa a gândit Bottó, că dacă el a trăit toată viața cu pâine uscată, cel puțin alți oameni să trăească cu hrană mai bună, și consumând mâncări gustoase să-și aducă aminte de misantropul Francisc Bottó.

Moarte prin flacără. Fiica fostului director al oficiului statistic maghiar Géza Jekelfalussy petrecând cu mama sa văduvă și cu consăngeanul lor de aproape vice-colonelul Jekelfalussy Lajos la moșia lor din Lont din neobservarea servitoarei s'a aprins spiritul dintr'o sticlă și atât ea, cât și servitoarea au fost cuprinse de flacări. Sub-colonelul imediat a sărit în ajutorul nenorocitei și cu mare greutate și-a scăpat nepoata din gura flacărilor mistuitoare. Jekelfalussy însuși s'a ales cu rane la obraz și brațe, nepoata sa însă pe lângă toată îngrijirea și ajutorul medical după suferințe de trei zile a murit în urma ranelor. Servitoarea murise deja în ziua care a urmat nefericitei întâmplări.

Bulgar înșelător. La agenția diplomatică bulgară din Viena s'a comis mai deunăzi o înșelătorie îndrăznească. Un tânăr bulgar, profitând de asemănarea, ce o avea cu fiul generalului Nikolaew, s'a prezentat la agenție cu o telegramă falsificată a ministrului de război și a încasat suma de 500 cor.

Averea „Kulturegylet”-ului. În ziua de 12 Noembrie comitetul „Kulturegylet”-ului a ținut ședința sa lunară în Cluj sub președinția contelui Béldi Ákos. Cu această ocaziune cassarul „Kulturegylet”-ului a raportat, că în luna Octombrie s'au încasat bani gata 15.478 coroane. Averea totală a „Kulturegylet”-ului e de 2.827.586 cor.

O bandă de falsificatori de bani. În Aradul-nou, spun foile unguerești, s'a descoperit o bandă de falsificatori de bani, care de mult falsifică fiorini de argint. Capul bandei ar fi fostul detectiv Pintye György.

O asigurare unică în felul ei. Tenoristul Jushin dela opera curții din Moscva și-a asigurat vocea la societatea „Equitable” pentru suma de 25.000 ruble. Indată-ce artistul își va fi pierdut vocea, ca să nu mai poată cânta roluri mari, societatea va fi obligată a-i plăti suma asigurării.

Biserică arsă. În 27 Oct. n. din cauze necunoscute până acum, a izbucnit în biserica din Ciresența lângă Berhomet p. Siret un foc, care a mistuit întreaga biserică cu toate obiectele din lăuntrul ei. Paguba este de vre-o 7800 cor., pe când biserica era asigurată pentru suma de 4000 cor.

Arsă de viuă. Duminecă noaptea pe la 3 oare, într'o odaie a restaurantului lui Francisc Gassner din Orșova a explodat o lampă de petrol. În scurt timp întreaga casă a luat foc și a ars până în temelii. A căzut victimă flacărilor și o biată femeie, mama lui Gassner, bătrână și bolnavicioasă, care din cauza slăbiciunilor neputând eși grabnic din casă, a fost copleșită de fum și de flacări și a ars scrum.

Erupții vulcanice. Din San-Francisco sosește știrea, că vulcanul Santa-Maria din Santa-Guatanala a făcut erupțiuni atât de îngrozitoare, încât lava a acoperit trei sate, omorînd astfel mulțime de oameni.

Sunt vre-o 2 săptămâni de când se prevedea această catastrofă. Oamenii n'au vrut să creadă însă și n'au fugit din sate. Au plătit cu viața.

O bestie. În una din zilele trecute individul M. Malarcsek din Sz.-A.-Ujhely a dat foc casei, în care locuiau părinții lui, ca să-și răsbune asupra lor, pentru-că nu i-au dat bani, când a cerut. Ticălosul la început avea intenția să rămână în casă și să moară în flacări împreună cu părinții sei; când a văzut însă limbile de foc fiind prin coperișul casei, i-s'a făcut frică și a sărit din podul casei jos pe stradă. Mulțimea adunată l'a prins imediat și l-a bătut strajnic, încât abia a putut fi scos din ghiarele mulțimei infuriate și dus în arest. Părinții nefericitei precum și alte 3 persoane, cari se aflau în casă, n'au mai putut scăpa, ci au perit cu toții în flacări.

O nouă sectă religioasă în Rusia. În provincia Zaryzin din Rusia s'a ivit o nouă sectă religioasă (mai corect: superstițioasă),

care se răspândește așa de repede, încât guvernul s'a văzut deja necesitat să iee pozițiune contra ei. Aderenții sectei se numesc eunochiști și cred că nu peste mult va fi sfârșitul lumii. Causa apropierei sfârșitului e calea ferată, telegraful și telefonul. Deosebi în telefon sunt mulțime de »spirite rele«, zic propagatorii sectei, cari vor umplea pământul și vor stîrpi omenimea. Mai cred acești rătăciți, că protetul Enoch s'a coborât pe pământ, dar' deocamdată stă ascuns și se va arăta oamenilor numai când va vedea că se apropie sfârșitul lumii.

Lăptării în România. Dl Ion Calinderu administratorul domeniilor coroanei rom., se afla în Transivania, unde studiază sistemul lăptăriilor. Acest sistem va fi propus și pentru România.

Producțiune urmată de dans arangează corpul învățătoresc din Dobra în ziua de 27 Nov. n. n. c. Venitul curat e destinat pentru provederea cu vestminte a elevilor lipsiți dela școala română.

POSTA REDACȚII

D-lui A. G. în D. În literatura românească, fie de aci sau România, nu există o carte ce cauti Dta. În anul viitor o veți putea avea în Biblioteca »Bunul Econom«.

Cursul pleții din Budapesta

— în 19 Nov. 1902 n. —

	per 50 kgr.
Grâu	cor. 7.65 până la 8.20
Săcară	6.40 » » 6.75
Orz	5.50 » » 5.90
Meiu	5.80 » » 6.—
Ovăș	6.40 » » 6.65
Cucuruz	6.60 » » 6.70
Rapiță	10.— » » 10.50
Grăsimă	64.50 » » 65.—
Slănină	52.— » » 54.50
Prune uscate	11.75 » » 18.50
Lictar	15.— » » 17.50
Lucernă	56.— » » 62.—
Trifoiu roșu	53.— » » 68.—

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 27 Nov. — 2 Dec. n.

27. Cason. Chicchinda-mare.
28. Zabola.
29. Comarom. Olafalëu-mare
30. Beclean. Detta. Medieș. Seghedin. Cic.
2. Kibed.

Călindarul vechiu și nou a săptămânei.

Dum. 23 d. Rusalii, ev. Luca, g. 6, v. 1.

Dum.	10 Sf. Ap. Erast	23 Klement
Luni	11 S. M. Mina, Victor	24 Emilie
Marți	12 Păr. Ioan Milost.	25 Catarina
Merc.	13 † Păr. Ioan gură de aur	26 Conradus
Joi	14 † Sf. Ap. Filip	27 Virgil
Vineri	15 S. M. Gurie P. N.	28 Gost
Sâmb.	16 † Sf. Ap. și ev. Matei	29 Saturnin

Prim-colaborator: **Const. P. Barcianu.**
Redactor-responsabil: **Aurel P. Barcianu**

Sz. 1284—1902. végrh.

(129) 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulirt kir. bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §§-ai értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbíróságnak 1902. V. 69 sz. végzése folytán Dr. Vlad Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt »Ardeleana« pénz- és hitelintézet részvénytársaságnak Özv. Dragoczel Ana lui Gligor és társai felkenyéri lakosok elleni 250 kor. tőke, ennek 1900. évi szeptember hó 31-től 6% kamatai 65 kor. 63 fill. eddigi és 3 kor. 20 fill. ezuttali költségek erejéig kielégítésként le és felülfoglalt és 630 koronára becsült ló, ökrök, tehén és egyéb ingok birói árverésen elfognak adatni.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíróságnak 1902. V. 69/4 sz. végzése folytán Felkenyér községében adosok lakásán leendő eszközlésére határidőül kitűzetik 1902. évi december hó 11. napjának délelőtti 11 órája a midőn is a fent említett ingok esetleg becsáron alól is aznnban csakis készpénz mellett fognak eladatni. A befolyandó vételár pedig birói letétbe fog helyezettetni.

Kelt Szászvároson 1902. évi november hó 15-én.

Rácz Arpád,
kir. bir. vgrh.

Sz. 1153—1902. végrh.

(130) 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulirott kir. bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §§-ai értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbíróságnak 1902. V. 598 sz. végzése folytán Dr. Vlad Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt »Ardeleana« pénz- és hitelintézet részvénytársaságnak Kasztea n Iuon és társai szászvárosi lakosok elleni 50 kor. tőke, ennek 1901. évi május hó 22-től 6% kamatai 31 kor. 40 fill. eddigi és 4 kor. 80 fillér ezuttali költségek erejéig kielégítésként le és felülfoglalt és 640 koronára becsült ökrök, tinok, sertések és egyéb ingok birói árverésen elfognak adatni.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíróságnak 1902. V. 598/2 számú végzése folytán Szászvároson adosok lakásán leendő eszközlésére határidőül kitűzetik 1902. évi december hó 12. napjának délutáni 2 órája a midőn is a fent említett ingok esetleg becsáron alól is azonban csakis készpénz mel-

lett fognak eladatni. A befolyandó vételár pedig birói letétbe fog helyezettetni.

Kelt Szászvároson 1902. évi november hó 15-én.

Rácz Arpád,
kir. bir. végrh.

Sz. 1262—1902. végrh.

(127) 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulirott kir. bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §§-ai értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbíróságnak 1899. II. V. 194 sz. végzése folytán Dr. Vlad Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt »Ardeleana« pénz- és hitelintézet részvénytársaságnak Muntean Ádám és társai romoszi lakosok elleni 50 kor. tőke, ennek 1896. évi augusztus hó 13 től 6% kamatai, 28 kor. 8 fill. eddigi és 3 kor. 10 fill. ezuttali költségek erejéig kielégítésként lefoglalt és 560 koronára becsült ökrök, és egyéb ingok birói árverésen elfognak adatni.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíróságnak 1902. V. 332/2 sz. végzése folytán Romosz községében adosok lakásán leendő eszközlésére határidőül kitűzetik 1902. évi december hó 18-ik napjának délelőtti 11 órája a midőn is a fent említett ingok esetleg becsáron alól is azonban csakis készpénz mellett fognak eladatni. A befolyandó vételár pedig birói letétbe fog helyezettetni.

Kelt Szászvároson 1902. évi november hó 15-én.

Rácz Arpád,
kir. bir. végrh.

Să află de vânzare

(31) 19—

Casa Wertheimiană

mare ou două uși nr. 8.

Prețul 250 floreni.

A se adresa la

Administrația „Bunul Econom“.

Sz. 7279—1902. tkv.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY KIVONAT.

A szászvárosi kir. járásbiróság mint tlkv. hatóság közhírré teszi, hogy az „Ardeana” pénzügyi intézet végrehajtónak Popovics Nicolae végrehajtást szenvedő elleni 1100 kor. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényszék [a szászvárosi kir. járásbiróság] területén levő a Szerekán fekvő, a szerekai 157 sz. tjkvben A + 5 rend 704 hrszámra 5 kor., A + 8 rd 1661 hrsz. ingatlanra 59 kor., A + 10 rend 1762 hrsz. ingatlanra 42 kor., az u. o. 331 sz. tjkvben A + 1 rend 1553 hrszámra 45 kor., az u. o. 520 sz. tjkvben A + 1 rend 117 118 számra 354 kor. és az u. o. 446 szám tjkvben A + 1193 hrszámra 116 koronában, A 446 sz. tjkvben foglalt ingatlanra vonatkozólag a V. T. 156. §-nak alkalmazásával az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi december hó 30-ik napjának délelőtti 9 órakor Szereka község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szászváros on, 1902. évi október hó 2-án.

A szászvárosi kir. járásbiróság mint tlkvi hatóság.

Sóhalmi,
kir. albiró.

(126) 1—1

Mühlbach, im September 1902.

P. T.

Mit Gegenwärtigem erlaube ich mir einem verehrten p. t. Publikum die hüflichste Mitteilung zu machen, dass ich in Mühlbach, Rosengasse Nr. 8 eine

Chemische Reinigungs-Anstalt

eröffnet habe. Daselbst werden alle Gattungen Herren-, Damen- u. Kinderkleider in Seiden-, Samt- und Wollstoffen, Bänder, Spitzen, Woll- und Seidentücher, Ball- und Theater-Kostüme, Militär-Uniformen, Jute-, Spitzen-, Rips- und Creton-Vorhänge, Krawatten, Handschuhe, Schirme, alle Arten Tepiche, Bettdecken und Pferdeketzen etc. etc. im ganzen oder zertrennten Zustande chemisch geputzt und gereinigt. Selbst Tinten, Rost, Petroleum, Wagenschmiere, Ölfarben u. selbst eingebrannte Flecken werden auf chemischem Wege ohne Schaden für den Stoff vollkommen entfernt.

Um gütigen Zuspruch bittet

(132) 1—3

Achtungsvoll

Johanna Gestalter.La cerere prelimi-
nară gratuite!**PICTOR**La cerere prelimi-
nară gratuite!

de

Icoane bisericești**LAJOS JÄGER**

(28)

10—20

in Orăștie (Szászváros) Piața-mare Nr. 2.

In casele unde se află *Perceptorutul și Pretura.*

Execută reparaturi de altare.

Pregătește: icoane, table de trafici, de crișme, firme, etc. lucrate în ulei.

Portrete după fotografie, în mărime naturală.

==== *Prețuri moderate.* ====

In Orăștie

se află de vânzare

O BARBIERIE

complectă, cu un preț foarte

eftin.

A se adresa la administrațiunea „Bunul Econom”.

(121) 4—5

Sâmbătă în 4 Octomvrie n. a. c.
s'a deschis**Baia de Vane****și Aburi**

in Orăștie, Str. faurilor Nr. 8.

Scalde de aburi, pentru domni se pot lua: Mercuria și Sâmbăta d. a. dela 2—8 ore. Dumineca a. m. dela 6—11 ore, ear' d. am. dela 2—6 ore numai cu 50 fil.

Scalde de aburi, pentru dame se pot lua: Joi d. a. dela 2—8 ore.

Scalde de vane se pot lua în toată ziua dela 6 ore a. m. până la 8 sara.

PREȚURI DE SCALDĂ:

1 scaldă de aburi 1 cor., pentru școlari 80 fil., 1 scaldă de vană 80 fil., 12 scalde de aburi în abonament 10 cor., 12 scalde de vane în abonament 8 cor.

Rugându-mă pentru frecventare cât de deasă, semnez, cu toată stima

(133) 7—12

S. Birtler.**„ARDELEANA”**

instituit de credit și de economii societate pe acții.

Sediul: Orăștie, în casele proprii.

Fondată la anul 1885.

Capital soc.: 500.000 c. Fonduri: 350.000 c.

Starea depunerilor: peste 2.000.000 c.

Se primesc: **Depuneri spre fructificare**, dela particulari cu 5% fără anunț, cu 5 1/2% cu anunț; ear' dela corporațiunii culturale cu 6% interese.

Darea de venit după interese o solvește institutul separat.

Depuneri și ridicări făcute prin **postă** se efectuează cu **reîntoarcerea postei.**

(48) 33—

Direcțiunea.

Cel mai mare deposit de ciasornice, giuvaeruri și obiecte de aur și argint în **Transilvania**

21—52

la

(39)

Iulius Erős

in Sibiu, Strada Cisanădiei Nr. 3

(Palatul Transilvania).

Tot felul de ciasornice, giuvaeruri de aur și argint, podoabe bisericești etc

Toate obiectele bine și frumos lucrate, ieftine, cu prețuri fixe.

Serviciu prompt și conștientios.

La cerere se trimite preț curent bogat ilustra.

Moartea cloșanilor!

(Felix Immisch, Delitzsch)

este materia cea mai bună pentru a otrăvi repede și sigur cloșani și șoareci.

Nu e vătămător oamenilor și animalelor de casă.

Se capătă în pachete de câte **30 or.** la farmacia: *N. Vlad* din Orăștie

(131)

1—7

Pentru plantațiuni de toamnă și de primăvară oferim:

250.000 vițe de viie

înrădăcinate atât altoite cât și indigene și din soiurile cele mai bune pentru vin și de masă precum: Mădchentraube (leányka), Ruhland, Furmint, Muscat-Ottonel, Burgund alb, Silvan, Riesling Velsch și de Rhin, Gutedel precum și:

100 varietăți cele mai alese

PENTRU STRUGURI DE MASĂ.

Resultatul excelent din anul acesta al pepinierele mele, pe care rog a le cerceta ficine, mă pun în pozițiune a putea satisface cererile clienților mei pentru viitoarele plantări numai cu materialul cel mai bun.

Zace în interesul ambelor părți, ca comanda să se facă pe cât se poate de timpuriu, de oare-ce cererile pentru vițe bune sunt deja foarte numeroase, atât din interiorul țării cât și a streinătății.

Prostea-mare (Nagy-Ekemező), Septemvrie 1902.

(115) 6-6

M. Ambrosi,
proprietar.

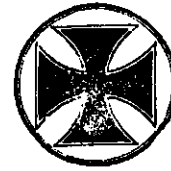
Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta

Nu e mijloc secret

vindecă și înviorază

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune
rării, că acest aparat

(123) de 20

e a se da împreju-
vindecă boale vechi
de ani. 3-26

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amfeli, fifturi de ureche, bătăie de inimă, sgârșituri de inimă, asma, avuz greu, sgârșituri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâini și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale care la tracterie norma a a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari pretuesc cu mulțămire invențiunea mea și oricine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-s: rerimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deoarece ce „Clasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreriat și cercetat. Deja estinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

Pretul aparatului mare e 6 cor.

Pretul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la morburii cari nu sunt
mai vechi de 15 ani.

folosibil la copii și femei de
constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

**MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul
strada Kálmán.**

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în **BUDA-PESTA**

Cancelaria și depozitele: *Str. Rottenbiller 33.* Localul de vânzare: *Str. Andrássy 23.*

(52)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

34-52

Mai estin ca ori unde!

Bumbac de țesut și ață de urzit
din fabricile cele mai renumite!

Mai estin ca ori unde!
Haine de călșeri de vânzare sau de dat împrumut.
Comandele se execută repede și cu prețuri foarte moderate.

Prăvălia „La Româncea” a lui **ION LAZAROIU**
în Orăștie (Szászváros) 4-20